

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-05-87/1-T
Datum: 30. mart 2010.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM II

U sastavu: sudija Kevin Parker, predsedavajući
sudija Christoph Flügge
sudija Melville Baird

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 30. marta 2010.

TUŽILAC

protiv

VLASTIMIRA ĐORĐEVIĆA

JAVNO

ODLUKA PO ZAHTEVU TUŽILAŠTVA ZA UVRŠTAVANJE U SPIS
VIDEO SNIMKA MFI P1575

Tužilaštvo:

g. Chester Stamp
gđa Daniela Kravetz

Obrana:

g. Dragoljub Đorđević
g. Veljko Đurđić

1. Ova Odluka Pretresnog veća II (dalje u tekstu: Veće) Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) odnosi se na Zahtev tužilaštva za uvrštavanje u spis delova video snimka, koji je tužilaštvo pod privremenom oznakom MFI P1575 usmeno predložilo 18. marta 2010. (dalje u tekstu: Zahtev).

I. PROCEDURALNI KONTEKST

2. Dana 18. marta 2010, tokom svedočenja svedokinje Danice Marinković, Veće je naložilo da video snimak koji je delimično prikazan svedokinji u sudnici bude označen radi identifikacije kao P1575.¹ Veće je 19. marta 2010. naložilo stranama u postupku da do srede 24. marta 2010. dostave pismene podneske o prihvatljivosti MFI P175.² Tužilaštvo i Vlastimir Đorđević (dalje u tekstu: odbrana) su 24. marta 2010. dostavili svoje podneske.³

II. MERODAVNO PRAVO

3. Na osnovu pravila 89(C) Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik), veće može prihvatiti bilo koji relevantan dokaz za koji smatra da ima dokaznu vrednost. Žalbena veće je konstatovalo sljedeće: "FDžokazi su prihvatljivi samo ako su relevantni, a relevantni su samo ako imaju dokaznu vrednost, što su implicitne opšte odredbe pravila 89(C)".⁴ Neki dokaz može biti u tolikoj meri manjkav u pogledu pokazatelja pouzdanosti da nema "dokaznu vrednost" i da kao takav nije prihvatljiv.⁵ Međutim, Žalbena veće je konstatovalo da uvrštavanje nekog dokumenta u spis ne iziskuje strogo utvrđen ili konačan dokaz o pouzdanosti nego samo određene pokazatelje pouzdanosti *prima facie*.⁶ Strana u postupku koja predlaže da neki dokument bude uvršten u spis ima obavezu da pokaže

¹ Pretres, 18. mart 2010, T. 13081-13085.

² Pretres, 19. mart 2010, T. 13126.

³ *Tužilac protiv Đorđevića*, predmet br. IT-05-87/1-T, "Podnesak tužilaštva o prihvatljivosti dokaznog predmeta P01575 (MFI) s Dodatkom A" (dalje u tekstu: Podnesak tužilaštva), odnosno "Podnesak Vlastimira Đorđevića u vezi s MFI P1575" (dalje u tekstu: Podnesak odbrane).

⁴ *Tužilac protiv Galića*, predmet br. IT-98-29-AR73.2, Odluka po interlokutornoj žalbi u vezi s pravilom 92bis(C), 7. juni 2002, par. 35.

⁵ *Tužilac protiv Kordića i Čerkeza*, predmet br. IT-95-14/2-AR73.5, Odluka po žalbi u vezi s izjavom preminulog svjedoka, 21. jul 2000, par. 24.

⁶ *Tužilac protiv Jadranka Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR73.16, Odluka po interlokutornoj žalbi Jadranka Prlića na Odluku po Zahtjevu Prlićeve odbrane za ponovno razmatranje Odluke o prihvatljivosti dokumentarnih dokaza, 3. novembar 2009, par. 27.

relevantnost i pouzdanost tog dokumenta kako bi opravdala njegovo prihvatanje.⁷ Veće može na osnovu pravila 89(C) Pravidnika izuzeti dotični dokaz ukoliko potreba da se osigura pravično suđenje uveliko nadmašuje njegovu dokaznu vrednost.

ARGUMENTI

4. Tužilaštvo traži od Veća da odobri uvrštavanje u spis delova video snimka na kom su, po svemu sudeći, prikazani prizori iz sela Račak i njegove okoline, uključujući prizore ljudskih leševa, koji su prikazani svedokinji odbrane Danici Martinović tokom unakrsnog ispitivanja 18. marta 2010.⁸ Stav je tužilaštva da MFI P1575 sadrži dovoljno informacija koje potvrđuju autentičnost događaja i koje je prikupilo lice koje se predstavlja kao David Brown, član Verifikacione misije na Kosovu (dalje u tekstu: VMK), i koji navodi da je datum 16. januar 1999, da je lokacija "uzbrdo od varoši Štimlje, odakle su nas lokalni pripadnici OVK i meštani odveli na mesto, po svemu sudeći, masovne, masovne egzekucije".⁹ Tužilaštvo navodi da se selo Račak, koje nije izričito pomenuto u video snimku, nalazi blizu Štimlja i da je, na osnovu svedočenja drugih svedoka na suđenju, jasno da se taj snimak zapravo odnosi na događaje u Račku.¹⁰

5. Pored toga, stav je tužilaštva da je MFI P1575 relevantan kao zapis prizora u Račku 16. januara 1999. i kao takav direktno relevantan za događaje za koje se tvrdi da su se dogodili u Račku prethodnog dana.¹¹ Pored toga, kako tvrdi tužilaštvo, dotični video snimak mogao bi pomoći Veću da oceni verodostojnost svedoka tužilaštva i odbrane koji su na ovom suđenju svedočili u vezi s Račkom.¹²

6. Odbrana tvrdi da incident koji se desio u Račku 15. januara 1999. godine, iako je izostavljen iz Četvrte izmenjene optužnice, i dalje predstavlja "periferno" relevantno pitanje u ovom predmetu, koje je tužilaštvo više puta pokretalo tokom svog dokaznog postupka i pomenulo u uvodnoj reči kao "relevantno za dokaze o nasilju nad civilima".¹³ Napominjući da dotični incident "nije u Optužnici", odbrana tvrdi da je zatražila izvođenje dokaza u svrhu

⁷ *Tužilac protiv Boškskog i Tarčulovskog*, predmet br. IT-04-82-T, Odluka po Zahtevu tužilaštva za prihvatanje dokaznih predmeta bez posredstva svedoka s poverljivim dodacima od A do E, 14. maj 2007, par. 14.

⁸ Podnesak tužilaštva, par. 2, 11.

⁹ Podnesak tužilaštva, par. 5.

¹⁰ Podnesak tužilaštva, par. 5-7.

¹¹ Podnesak tužilaštva, par. 9.

¹² Podnesak tužilaštva, par. 9.

¹³ Podnesak odbrane, par. 4.

razjašnjenja svog stava u vezi s tim incidentom, odnosno da se nije radilo o koordinisanom lišavanju života civila, kako to tvrdi tužilaštvo, nego o "žrtvama poginulim u borbama".¹⁴

7. Međutim, po mišljenju odbrane, MFI P1575 ne može predstavljati smislen dokaz u ovom predmetu pošto svedokinja odbrane Danica Marinković nije mogla da potvrdi istinitost prikazanog sadržaja i čak je negirala da su leševi koji su joj u segmentima prikazani bili isti leševi koje je videla u džamiji u Račku 18. januara 1999.¹⁵ Odbrana tvrdi da je taj video snimak, ako uopšte treba da bude prikazan, trebalo da bude predložen posredstvom članova VMK tokom dokaznog postupka tužilaštva; da su oni mogli pružiti dodatne informacije o oklonostima u kojima je dotični video snimak nastao.¹⁶

8. Najzad, odbrana tvrdi da je dotični video snimak nedovoljno autentičan, budući da je nepoznato ko ga je snimio, koja je bila njegova svrha, koje su pojedinosti vezane za njegovu montažu i kako je došao u posed tužilaštva.¹⁷ Pored toga, odbrana tvrdi da, pored lica koje se predstavlja na početku video snimka, i ambasadora Williama Walkera, koji se odmah može prepoznati na snimku, ima najmanje 20-30 nepoznatih lica koja "pročešljavaju teren" iznoseći "forenzičke i pravne zaključke koji ne predstavljaju odgovarajuće izjave u spisu iz izvora čija je verodostojnost nesporna i ne podležu dodatnim izjavama ili unakrsnom ispitivanju".¹⁸ Stav je odbrane da upečatljivost video snimaka "jednostavno ima za svrhu" da se pokažu neidentifikovani leševi i da bi, s obzirom na "upitnu" autentičnost, njihovo prihvatanje iziskivalo dodatno svedočenje i izvođenje dokaza u svrhu njihovog razjašnjenja, a taj poduhvat bi "prevazilazio obim periferne vrednosti informacija koje se odnose na Račak".¹⁹

IV. DISKUSIJA

9. Događaji u Račku od 15. januara 1999. nisu predmet konkretnih optužbi za ubistvo u Četvrtoj izmenjenoj optužnici (dalje u tekstu: Optužnica).²⁰ Međutim, ti događaji su relevantni za druga pitanja u Optužnici, a naročito za paragraf 64(g) Optužnice, u kom se opisuje umešanost optuženog u incident za koji se navodi da se desio u Račku 15. januara 1999. (dalje u tekstu: Incident u Račku) kao faktor relevantan za utvrđivanje *mens rea* optuženog u skladu s

¹⁴ Podnesak odbrane, par. 4.

¹⁵ Podnesak odbrane, par. 5, 6.

¹⁶ Podnesak odbrane, par. 6.

¹⁷ Podnesak odbrane, par. 7.

¹⁸ Podnesak odbrane, par. 7.

¹⁹ Podnesak odbrane, par. 8.

članovima 7(1) i 7(3) Statuta Međunarodnog suda. Stoga, Veće smatra da su ti događaji od značaja za rešavanje po optužbama protiv optuženog. Pored toga, Veće napominje da su obe strane u postupku predočile značajne dokaze u vezi s tim incidentom, posebno kada je reč o događajima od 16, 17 i 18. januara 1999. u vezi s istragama o tom incidentu. U tom kontekstu, Veće će razmotriti zahtev tužilaštva za uvrštavanje u spis MFI P1575.

10. MFI P1575 je video snimak koji se sastoji od sedam kratkih isečaka u ukupnom trajanju od 2 minuta i 6 sekundi.²¹ Prizori prikazani na tim video snimcima uključuju, između ostalog, obezglavljeni leš jednog starijeg čoveka, leš jednog starijeg Albanca sa tradicionalnom albanskom kapom, i grupu ljudskih leševa položenih u nekakvoj jami. Svedok odbrane Darinka Marinković je svedočila, između ostalog, da leševi na video snimcima koji su joj prikazani nisu bili među leševima koje je videla u seoskoj džamiji 18. januara 1999.²²

11. Veće je na ovom suđenju saslušalo iskaze nekoliko svedoka u vezi s događajima u Račku, među kojima su tri osobe koje su opisale neke događaje koji su se desili 16. januara 1999. u Račku. To su svedoci tužilaštva: general Karol John Drewenkiewicz, zamenik šefa VMK,²³ pukovnik Michael Phillips, šef osoblja ambasadora Williama Walkera, koji je bio šef VMK,²⁴ i general Jason Maissonneuve, šef Regionalnog centra 1 VMK u Prizrenu.²⁵ General Drewenkiewicz je svedočio da je 16. januara 1999. zajedno sa ambasadorom Walkerom došao na područje Štimlja i da je nadomak sela Račak svuda video policajce i novinare.²⁶ On je svedočio da u Račku nije provedena nikakva istraga mesta zločina, ali da je VMK na sebe preuzeo da sve leševe snimi "izbliza" video kamerom.²⁷ Po dolasku u Račak, on je uočio obezglavljeni leš starijeg muškarca kod jedne seoske kuće na zapadnoj strani sela.²⁸ Nešto dalje u selu, general Drewenkiewicz je uočio leševe približno 24 muškarca koji su svi bili odeveni u civilnu odeću i imali oko 50-60 godina, u jednom jarku na uzbrdici i koji su svi, po svemu

²⁰ *Tužilac protiv Dorđevića*, predmet br. IT-05-87/1-PT, Četvrti izmenjena optužnica, 9. jul 2008.

²¹ MFI P1575, Video isečak br. 1: 23 sekunde; Video isečak 2: 24 sekunde; Video isečak 3: 33 sekunde; Video isečak 4: 5 sekundi; Video isečak 5: 7 sekundi; Video isečak 6: 20 sekundi; Video isečak 7: 14 sekundi.

²² Danica Marinković, T. 13083.

²³ General Drewenkiewicz, dokazni predmet P996, par. 32.

²⁴ Pukovnik Phillips, dokazni predmet P1303 (transkript u predmetu *Milutinović*), T. 11827, v. takode T. 8741.

²⁵ General Maissonneuve, dokazni predmet P851, par. 6.

²⁶ General Drewenkiewicz, dokazni predmet P996, par. 143, 146.

²⁷ General Drewenkiewicz, T. 6521; dokazni predmet P996, par. 148, 146.

²⁸ General Drewenkiewicz, dokazni predmet P996, par. 147.

sudeći, bili ustreljeni u glavu ili vrat.²⁹ On je takođe svedočio da su meštani premestili leševe u seosku džamiju pre nego što je on 16. januara 1999. zajedno sa ambasadorom napustio selo.³⁰

12. General Maissoneuve, koji je stigao u Račak 15. januara 1999. nakon što ga je tamo uputio general Drewenkiewicz,³¹ svedočio je da je KVM započeo "istrage" u selu Račak 16. januara 1999. i da je među leševima koje je uočio u Račku bio leš žene stare oko 18 godina i dečaka starog oko 12 godina.³² On je dalje svedočio o tome kako su mu posmatrači VMK 16. januara 1999. oko 11:00 časova pokazali leševe oko 20 lica koji su bili položeni u "nekakvom nizu".³³ On je svedočio da lica koja je uočio nisu na sebi imala uniforme, da su svi bili muškarci starijih godina, i da su neki od njih imali tipične albanske kape.³⁴ Zapažanja generala Maissoneuvea zabeležena su u Izveštaju koji je sastavio "Regionalni centar 1 VMK u Prizrenu".³⁵ Pukovnik Phillips, koji je 16. januara 1999. takođe pratio ambasadora Walkera u Račak, svedočio je da je, kada su članovi VMK rano ujutro ušli u selo, prvo što su videli bio obezglavljeni leš jednog starijeg muškarca.³⁶ Oni su izbrojali oko 45 leševa, uglavnom se radilo o starijim muškarcima, a takođe leševe triju žena i jednog dečaka.³⁷

13. U ovoj fazi suđenja je očigledno da predmetno pitanje ne bi moralo biti pokrenuto da je tužilaštvo zatražilo od gorepomenutog svedoka da identifikuje ijedan od video snimaka koje sada predlaže ili prizora koje oni prikazuju. Lica prisutna u Račku 16. januara 1999. bila bi u boljoj poziciji da pomogne Veću u oceni pouzdanosti i relevantnosti MFI P1575 nego što je to svedokinja odbrane Danica Marinković, koja je 18. januara 1999. obišla džamiju i delove sela Račak. Na osnovu dokaza koji su mu predloženi u ovoj fazi, Veće nije spremno da konstatuje da je MFI P1575 video snimak koji je opisao general Drewenkiewicz ili da sadrži izvode iz tog video snimka. To je pitanje koje će možda morati detaljnije ponovo razmotriti u kasnijoj fazi. Međutim, Veće napominje da standard prihvatanja dokaza ne iziskuje strogo određen ili konačan dokaz o pouzdanosti; dovoljno je da se pokaže pouzdanost *prima facie*.

²⁹ General Drewenkiewicz, dokazni predmet P996, par. 147.

³⁰ General Drewenkiewicz, dokazni predmet P996, par. 151.

³¹ General Maissoneuve, T. 5534-5535.

³² General Maissoneuve, dokazni predmet P852 (transkript u predmetu *Milošević*), T. 5797, 5841; v. takođe dokazni predmet P870, str. 1.

³³ General Maissoneuve, dokazni predmet P852 (transkript u predmetu *Milošević*), T. 5795.

³⁴ General Maissoneuve, dokazni predmet P852 (transkript u predmetu *Milošević*), T. 5795.

³⁵ Dokazni predmet P870, str. 1.

³⁶ Pukovnik Phillips, dokazni predmet P1303 (transkript u predmetu *Milošević*), T. 11854.

³⁷ Pukovnik Phillips, T. 8734-8736, 8821; dokazni predmet P1312, str. 44, u elektronskom sistemu za vođenje suđenja.

14. Po mišljenju Veća, prizori koje su opisali general Drewnkiewicz, general Maissoneuve i pukovnik Phillips u očiglednoj su korelaciji sa slikama prikazanim u MFI P1575. Konkretno, Veće ima u vidu opis obezglavljenog leša muškarca i sliku prikazanu na Video isečku br. 2, opis leša sa tradicionalnom albanskom kapom i sliku prikazanu na Video isečku 4, kao i opis leševa u jarku i slike na Video isečcima 6 i 7. Uvodni komentari na video snimcima su takođe konzistentni, iako ni u kom slučaju nisu sami po sebi odlučujući. Premda ima manjkavosti u dokazima vezanim za MFI P1575, kako je navela odbrana, Veće je ubeđeno da MFI P1575, kada se uzme zajedno s usmenim iskazom o kom je gore bilo reči, ima dovoljno pokazatelja pouzdanosti *prima facie* koji opravdavaju njegovo uvrštavanje u spis.

15. Veće takođe primećuje da MFI P1575 ima potencijalnu relevantnost za ocenu opisa prizora u Račku 16. januara 1999. koje je izneo svedok. On takođe može biti od pomoći prilikom stavljanja u odgovarajući kontekst niza događaja koji su se desili u Račku 15. januara 1999. i tokom dana koji su posle toga usledili. On takođe može biti od pomoći kada Veće bude razmatralo druga potencijalno relevantna pitanja kao, na primer, to da li su leševi koji su bili u džamiji 18. januara 1999. bili leševi lica ubijenih u Račku 15. januara 1999. Međutim, donekle su valjane tvrdnje odbrane u vezi s komentarima nekih neidentifikovanih lica prikazanih na video snimku. Iz tog razloga, izuzev uvodnih opservacija o kojima je bilo reči ranije u ovoj Odluci, Veće se prilikom razmatranja tog video snimka u svrhu utvrđivanja činjenica neće pouzdavati u reči koje je izgovorilo bilo koje od lica koja su prikazana u MF P1575.

V. DISPOZITIV

12. Na osnovu gorenavedenog, Veće se uverilo da bi video snimak koji je sada označen kao MFI P1575 trebalo da postane dokazni predmet.

Dana 30. marta 2010.
U Hagu,
Holandija

/potpis na originalu/

sudija Kevin Parker,
predsedavajući

[pečat Međunarodnog suda]